

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ
для студентів

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність: D3 Менеджмент
Освітній рівень: Бакалавр
Освітня програма: Менеджмент культурних та креативних індустрій
(з обов'язковим вивченням двох іноземних мов)
Вид дисципліни: обов'язкова

Форма навчання	заочна
Навчальний рік	2025/2026
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS:	6
Мова викладання, навчання та оцінювання :	українська
Форма заключного контролю:	іспит

Викладач: проф. Микола ТУЛЕНКОВ

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ («__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ («__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2025

Розробник: Микола ТУЛЕНКОВ, професор кафедри галузевої соціології факультету соціології, доктор соціологічних наук, професор

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри галузевої соціології
(Ольга БЕЗРУКОВА)

Протокол № 16 від «28» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № 13 від «28» серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – надання студентам фундаментальних знань з теорії та історії менеджменту та набуття ними умінь застосування отриманих знань в практичній соціально-управлінській діяльності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- 1) вміти працювати з науковою літературою та першоджерелами;
- 2) вміти здійснювати самостійно аналітичну та пошукову діяльність;
- 3) мати навички вибору відповідної інформації, дискутувати та представляти власну позицію з обраної проблематики

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Теорія та історія менеджменту» входить до циклу професійної підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр», спеціальності «менеджмент», освітньої програми «менеджмент культурних та креативних індустрій» (з обов'язковим вивченням двох іноземних мов), спрямована на вивчення студентами наукових засад, понятійно-категоріального апарату, генезису, закономірностей, принципів функцій, форм, методів і технологій менеджменту, організаційних структур управління, моделей організаційної поведінки та типології управлінських відносин, способів прийняття оптимальних управлінських рішень та критеріїв оцінки ефективно стікеруючих суб'єктів і керованих об'єктів у транзитивному суспільстві.

Програма дисципліни складається з 3-х основних частин: 1. «Вступ до теорії та історії менеджменту» 2. «Соціальна організація як об'єкт менеджменту». 3. «Технологічні засади менеджменту соціальної організації».

4. Завдання (навчальні цілі):

1) надання студентам міцних знань про науковий статус, структуру, предметне поле, основні концепції, поняття та категорії, закони, принципи, методи та функції, ключові напрями перспективних досліджень і місце теорії та історії менеджменту в системі сучасного наукового знання;

2) набуття ними необхідних умінь і навичок застосування наукового підходу до аналізу соціальних механізмів функціонування та розвитку організаційних структур менеджменту, вивчення організаційної поведінки індивідів і соціальних груп як суб'єктів і об'єктів організаційно-управлінської діяльності в сучасному суспільстві;

3) розширення в студентів наукового кругозору щодо характеру, особливостей та ролі систем менеджменту в соціально-економічному розвитку суспільного буття, а також у перебігу створення необхідних умов для впровадження ефективних механізмів організації управлінської діяльності у транзитивному суспільстві.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК3)
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК6)
- Здатність визначати та описувати характеристики організації (ФК1)
- Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. (ФК4)
- Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення (ФК12).

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання: (1) знати; 2) вміти; 3) комунікація; 4) автономність та відповідальність	Форми викладання та навчання	Методи оцінки та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці дисципліни
	Результат навчання			
1.1	Знати науковий статус, предметне поле, генезис, основні моделі та концепції, структуру, функції та понятійний апарат теорії соціального менеджменту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	10
1.2	Знати закони, принципи, методи, технології та механізми функціонування і розвитку систем менеджменту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	20
2.1	Вміти аналізувати діяльність організаційних структур управління та моделі організаційної поведінки суб'єктів і об'єктів менеджменту в сучасних умовах транзитивного суспільства	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	10
2.2	Вміти виокремлювати головні проблеми та механізми функціонування, а також стратегічні напрями розвитку систем менеджменту соціальних організацій	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	15
3	Вміти організовувати та презентувати індивідуальне або групове практичне чи дослідне завдання з різних аспектів управлінської діяльності суб'єктів менеджменту соціальних організацій	самостійна робота, презентація науково-дослідного завдання	презентація індивідуального або групового практичного чи дослідного завдання	15
4	Вміти самостійно планувати, організовувати та здійснювати аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність	самостійна робота	практичне чи / або дослідне завдання	30

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
Програмні результати навчання (назва)						
Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства (ПРН3)	+	+	+	+		+
Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень (ПРН4)			+		+	+
Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації (ПРН5)					+	+
Виявляти навички організаційного проектування (ПРН7)					+	+
Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації (ПРН8)					+	
Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації (ПРН10)		+	+	+	+	+
Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації (ПРН11)	+	+	+			+
Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера (ПРН17)	+	+		+	+	+
Оцінювати специфіку та впроваджувати застосування загальних принципів управління в соціокультурному менеджменті та креативних індустріях (ПРН20)				+	+	+
Вивчати, узагальнювати та адаптовувати найкращий досвід соціокультурної розбудови та креативної економіки (ПРН23)				+		+

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання знань студентів:

А) семестрове оцінювання:

1) оцінювання активної індивідуальної роботи студентів (усних відповідей, тематичних доповідей, презентацій практичних завдань) під час проведення практичних занять (PH1.1; PH1.2; PH2.1; PH2.2; PH 3; PH4) – **30/18 балів**;

2) виконання 2-х контрольних робіт (PH1.1; PH1.2; PH2.1; PH2.2; PH4) – **30/18 балів** (2 роботи по 15 максимальних балів або по 9 мінімальних бали за кожну);

- **підсумкове оцінювання:** письмовий іспит (PH1.1; PH1.2; PH2.1; PH2.2; PH3) у формі тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) - максимальна оцінка складання іспиту становить - **40 балів**, а мінімальна оцінка успішного складання іспиту – **24 бали**.

- **умови допуску до підсумкового іспиту:** студент не допускається до іспиту, якщо протягом семестру він набрав менше ніж **36 балів**; такий студент допускається до іспиту за умови написання комплексної контрольної (або реферативної) роботи, яка за своїм змістом і обсягом відповідає кількості неопрацьованих ним тем дисципліни протягом семестру.

7.2 Організація оцінювання:

1.Практичні заняття оцінюються за фактом їхнього реального проведення, а бали накопичуються студентами протягом усього семестру.

2.Контрольні роботи виконуються студентами в межах самостійної роботи: контрольна робота 1 - після вивчення тем 1-12; контрольна робота 2 - після вивчення тем 13-18.

7.3 Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Частина 1. «Вступ до теорії та історії менеджменту»				
1	Менеджмент як наука: об'єкт, предмет, структура метод, функції та основні поняття і категорії	2		8
2	Суб'єкти і об'єкти менеджменту. Основні функції та ролі керівників і менеджерів			10
3	Концептуальна еволюція теорії та практики менеджменту. Зміст управлінських революцій		2	8
4	Наукові підходи, школи, теорії та концепції сучасного менеджменту			8
5	Основні закони, закономірності, принципи та методи менеджменту			8
6	Типологічна матриця сучасного менеджменту та особливості його основних типів	2		8
Контрольна робота 1		-		4
Частина 2. «Соціальна організація як об'єкт менеджменту»				
7	Зміст, характеристика та організаційні форми соціальних організацій	2		8
8	Місія та типологічний вимір розмаїття соціальних організацій			10
9	Внутрішнє та зовнішнє середовище соціальних організацій			8
10	Соціальна організація як відкрита та закрита соціальна система		2	8
11	Моделі соціальних організацій як інституційних форм організації суспільного життя			8
12	Формальні і неформальні організації. Сучасні моделі організаційної поведінки			4
Частина 3. «Технологічні засади менеджменту соціальної організації»				
13	Менеджмент як система управління соціальними організаціями		2	10
14	Управлінські відносини в системі менеджменту соціальної організації	2		8
15	Організаційні структури управління в системі менеджменту соціальної організації			12
16	Соціальні технології управління в системі менеджменту соціальної організації			10
17	Управлінські рішення в системі менеджменту соціальної організації		2	10
18	Критерії ефективності управління в системі менеджменту соціальної організації			10
Контрольна робота 2				4
Всього годин:		8	8	164

Загальний обсяг навчальної дисципліни становить: 180 годин (або 6 кредитів), у тому числі:
лекції – 8 год.;
практичні – 8 год.;
самостійна робота студентів – 164 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні (базові):

1. Дідковська Л.Г., Гордієнко П.Л. Історія вчень менеджменту: Навч. посіб.Київ: Алерта, 2008.447с.
2. Данюк В.М. Організація праці менеджера: Навч. посіб.Київ: КНЕУ, 2006.276с.
3. Лукашевич М.П.,Туленков М.В. Менеджмент соціальної роботи Навч. посіб. Київ: Каравела, 2024. 296 с.
4. Туленков М.В, Чепак В.В., Яремчук С.С. Менеджмент соціальної організації (у питаннях і відповідях): Навч. посіб. Чернівці: ЧНУ ім. Ю.Федьковича, 2023. 536с.
5. Туленков М.В. Сучасні соціальні теорії управління: Навч. посіб. Київ: Каравела, 2021. 504 с.
6. Туленков М.В. Системний підхід в управлінні соціальними організаціями: Підручник. Київ: Каравела, 2022.508с.
7. Чайка Г.Л. Ефективність в управлінні: Навч. посіб. /Г.Л.Чайка, О.Г.Чайка.-Київ: Знання, 2018. 334 с.
8. Шарапов В.М., Шаропова О.В. Технології управління. Практичний менеджмент: Навч. посіб. Черкаси: ЧДТУ, 2005. 563 с.

Додаткові:

1. Бех В.П.Теорія систем і системний аналіз в управлінні: Підручник /В.П.Бех, М.В.Туленков .- Київ: Інтерсервіс, 2021. 680 с.
2. Виноградський М.Д. Управління персоналом: Навч.посіб./М.Д.Виноградський, С.В.Беляєва, А.М. Виноградська, О.М.Шканова.- Київ: Центр навчальної літератури, 2006. 504 с.
3. Дерлоу Дж. Ключові управлінські рішення: технологія прийняття рішень: пер. з англ. / Дж. Дерлоу. - Київ: Наукова думка, 2001. 242 с.
4. Котов Є.В. Вишневецький О.С. Управління соціальними ризиками в умовах обмежених можливостей: моногр. -Донецьк: ІЕП НАН України, 2010.107 с.
5. Менеджмент: Понятійно-термінологічний словник. Київ: МАУП, 2007.-744с.
6. Сурмін Ю.П.,Бедзюра І.П. Соціологія управління: Підручник Київ: Освіта України, 2012. 686 с.
7. Туленков М.В. Вступ до теорії та практики менеджменту. Навч.посіб. Київ: МАУП, 1998. 1436 с.